

NUMERICKÉ METODY 2

CVIČENÍ 2

Metoda konečných diferencí (metoda sítí)

Řešená úloha:

$$-(k(x) u'(x))' = f(x) \quad \forall x \in (0, L)$$

+ ohraničovací podmínky,
 k, f konstantní

$$(D) \begin{cases} -k u''(x) = f & \forall x \in (0, L) \\ u(0) = U \\ -k u'(L) = T \end{cases}$$

Taylor:

$$u(x+h) \doteq u(x) + u'(x) \cdot h + \frac{1}{2} u''(x) h^2$$

$$u(x-h) \doteq u(x) - u'(x) \cdot h + \frac{1}{2} u''(x) h^2$$

$$\oplus \quad u(x-h) + u(x+h) \doteq 2u(x) + u''(x) h^2$$

$$u''(x) \doteq \frac{u(x-h) - 2u(x) + u(x+h)}{h^2}$$

→ sítě: n intervalů délky h ($L = n \cdot h$)

($n+1$ bodů x_i)

→ nespojitost: n nespojitostí $u_i = u(x_i)$

pro hodnoty $i \in \{1, \dots, n-1\}$:

$$-k u''(x) = f$$

$$-k \cdot \frac{u_{i-1} - 2u_i + u_{i+1}}{h^2} = f$$

↖ sítětní body

$$\underbrace{u_{i-1} - 2u_i + u_{i+1}}_{n-1 \text{ rovní}} = -\frac{f \cdot h^2}{k}$$

1. rovnice soustavy: $-2u_1 + u_2 = -\frac{f h^2}{k} - U$

↑
D.o.p.

Eliminace n-1 rovnice (N.o.p.)

$$-k u'(L) = T$$

$$u_{n-1} \doteq u_n - h \cdot u'(L)$$

$$u'(L) = \frac{u_n - u_{n-1}}{h}$$

↖ aproximace pomocí
ZPĚTNÉ difference

$$-k \frac{u_n - u_{n-1}}{h} = T$$

$$u_n - u_{n-1} = -\frac{Th}{k}$$

$$\boxed{u_{n-1} - u_n = \frac{Th}{k}}$$

Jiný způsob zohlednění N.o.p.:

• navrhneme stejnou rovnici i pro poslední bod x_n

$$u_{n-1} - 2u_n + u_{n+1} = -\frac{f \cdot h^2}{k} \quad (*)$$

- aproximujeme derivaci v bodě x_n pomocí funkční hodnoty u v x_n a se virtuálním bodě x_{n+1}

$$u'(L) = u'(x_n) \approx \frac{u(x_{n+1}) - u(x_n)}{h}$$

- dosadíme do N. o. p. :

$$-k u'(L) = T$$

$$-k \frac{u_{n+1} - u_n}{h} = T$$

← aproximace pomocí
DOPŘEDNĚ difference

- vyjádříme u_{n+1} a dosadíme do (*)

$$u_{n+1} = \frac{-Th}{k} + u_n$$

$$u_{n-1} - 2u_n + \frac{-Th}{k} + u_n = -\frac{f \cdot h^2}{k}$$

- upravíme (převodíme nerovnice dolů, chybil doprava) a dostaneme tak poslední rovnici systému

$$u_{n-1} - u_n = -\frac{f h^2}{k} + \frac{Th}{k}$$